

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku  bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

chorvátčina

Swipe to change

Zabezpečenie majetku počas konania v krajinách EÚ

Chorvátsko

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V exekučnom zákone (*Ovršni zakon*) [Narodne Novine (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky), č. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17; ďalej len „OZ“] sú v treťom oddiele s názvom: Zabezpečenie predbežnými opatreniami (*Osiguranje*) ustanovené tieto opatrenia:

- zabezpečenie povinným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť – hlava 28,
- súdne a notárske zabezpečenie záložným právom na základe dohody strán – hlava 29,
- súdne a notárske zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv – hlava 30,
- zabezpečenie predbežným výkonom – hlava 31,
- zabezpečenie predbežnými opatreniami – hlava 32,
- dočasné opatrenia – hlava 33.

Podľa OZ sa ako ochranné opatrenia môžu určiť len tie opatrenia, ktoré sú definované v tomto alebo inom zákone. Ochranné opatrenia nie sú povolené na veci a práva, ktoré podľa OZ nemôžu byť predmetom exekúcie, pokiaľ sa v tomto zákone nestanovuje inak.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Ako (dlhodobé) opatrenie v zmysle núteného zabezpečenia pohľadávok OZ umožňuje zabezpečenie núteným zriadením záložného práva na nehnuteľný a huteľný majetok (napr. peňažné pohľadávky, príjem – mzdu, dôchodok atď., bankový účet, cenné papiere a akcie) a zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv. Zabezpečenie zriadením záložného práva môže byť dobrovoľné alebo nútené, zatiaľ čo zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv môže byť dobrovoľné len v konaní pred súdom alebo notárom.

Ďalšími opatreniami, ktoré sú upravené v OZ, sú zabezpečenie predbežným výkonom, zabezpečenie predbežnými opatreniami a dočasnými opatreniami. Tieto opatrenia vo forme nútených opatrení môže uložiť iba súd na návrh účastníka alebo z úradnej povinnosti.

Mestské sudy sú príslušné nariadiť a vykonať zabezpečenie, pokiaľ to nie je zákonom zverené inému súdu, zatiaľ čo obchodné sudy sú príslušné nariadiť a vykonať zabezpečenie vo veciach, v ktorých sú príslušné nariadiť exekúciu.

Právomoc nariadiť a vykonať zabezpečenie z úradnej povinnosti má súd, ktorý je príslušný rozhodovať o návrhu zabezpečeného veriteľa, pokiaľ zákon nestanovuje inak.

Právomoc rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie peňažných pohľadávok núteným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť má súd, ktorý vedie kataster nehnuteľností, v ktorom sa má vykonať zápis na základe exekučného titulu určujúceho peňažnú pohľadávku. Účelom určenia tohto opatrenia je zabezpečiť peňažnú pohľadávku zriadením záložného práva jeho zápisom. V dôsledku zápisu záložného práva sa môže exekúcia tejto nehnuteľnosti vykonať aj voči tretím osobám, ktoré následne nadobudnú túto nehnuteľnosť.

Súd môže na základe dohody strán v spoločnom návrhu zabezpečeného veriteľa a zabezpečeného dlžníka nariadiť súdne zabezpečenie peňažnej pohľadávky zriadením záložného práva na konkrétne veci s cieľom zabezpečiť peňažnú pohľadávku. Miestna príslušnosť súdu na rozhodovanie o návrhu na zabezpečenie peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa na veci a práva zabezpečeného dlžníka a na vykonanie zabezpečenia sa určuje primeraným uplatnením ustanovení OZ o miestnej príslušnosti súdu v exekučnom konaní na vymáhanie peňažných pohľadávok jednotlivých druhov predmetov exekúcie. V súdnej zápisnici sa zaregistruje dohoda strán o existencii pohľadávky a čase jej splatnosti, ako aj dohoda strán o zabezpečení tejto pohľadávky zriadením záložného práva. Podpísaná dohoda má účinok súdneho zmluvy.

Notárske zabezpečenie peňažnej pohľadávky zriadením záložného práva na základe dohody strán je možné na základe dohody veriteľa a dlžníka vo forme notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny, ktorá obsahuje aj vyhlásenie dlžníka o jeho súhlase so zriadením záložného práva na niektoré z jeho vecí.

Súdne zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv je možné, ak sa do zápisnice uvedie dohoda, na základe ktorej sa stany dohodli na prevode vlastníctva (niektorých vecí zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa na účely zabezpečenia osobitnej peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa) alebo prevode niektorých práv zabezpečeného dlžníka (na zabezpečeného veriteľa na ten istý účel). Predmetom zabezpečenia môžu byť aj budúce pohľadávky. Dohoda má účinok súdneho zmluvy. Miestne príslušný súd, ktorý rozhoduje o návrhoch na zabezpečenie peňažných pohľadávok prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv, sa určuje na základe primeraného uplatnenia ustanovení OZ o miestnej príslušnosti súdu v exekučnom konaní na vymáhanie peňažných pohľadávok pre jednotlivé druhy predmetov exekúcie.

Notárske zabezpečenie prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv, t. j. prevodom akcií, podielov alebo podielových účastí je možné na základe dohody medzi veriteľom a dlžníkom, vyhotovenej vo forme notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny. Oprávnenie notára vykonávať jednotlivé úkony týkajúce sa zabezpečenia sa určuje v súlade s pravidlami o sídle a územnej pôsobnosti notárov.

Miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na predbežnú exekúciu a jeho vykonaní patrí súdu, ktorý by bol príslušný vo veci exekúcie na základe exekučného titulu. Zabezpečenie predbežnej exekúcie nariaďuje a vykonáva súd. Na základe rozsudku vydaného v občianskoprávnom konaní súd nariadi predbežnú exekúciu s cieľom zabezpečiť nepeňažnú pohľadávku, ktorú nemožno zabezpečiť predbežným zápisom do verejného registra, ak oprávnený veriteľ preukáže, že existuje pravdepodobné riziko v dôsledku odkladu exekúcie až do právoplatnosti rozsudku, pričom exekúcia sa stane nemožnou alebo výrazne komplikovanejšou a ak oprávnený veriteľ poskytne zábezpeku za škodu, ktorú by mohol povinný dlžník v dôsledku takejto exekúcie utrpieť.

Miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie predbežnými opatreniami a o ich vykonávaní patrí súdu, ktorý by bol príslušný vo veci exekúcie na základe exekučného titulu, v zmysle ktorého bolo zabezpečenie nariadené. Predpokladom pre nariadenie predbežných opatrení je, aby zabezpečený veriteľ preukázal existenciu pravdepodobného rizika, že bez týchto opatrení by bolo splnenie pohľadávky nemožné alebo výrazne zložitejšie. V niektorých prípadoch môže súd podmieniť predbežné opatrenie poskytnutím zábezpeky za škody, ktoré by mohol zabezpečený dlžník utrpieť v dôsledku nariadenia opatrenia. Odôvodnené rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia musí obsahovať uvedenie hodnoty pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, vrátane

úrokov a výdavkov, opatrenie použité na zabezpečenie pohľadávky a čas, na ktorý sa opatrenie nariaďuje (najdlhšie na 15 dní od splnenia podmienok na exekúciu).

Pred začatím konania alebo akéhokoľvek iného súdneho konania týkajúceho sa pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, patrí miestna príslušnosť rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie dočasnými opatreniami súdu, ktorý by inak mal právomoc rozhodovať o návrhoch na exekúciu. Na vykonanie dočasných opatrení je miestne príslušný súd, ktorý by bol inak príslušný na vykonanie exekúcie. Po začatí konania patrí právomoc rozhodovať o návrhoch na zabezpečenie dočasnými opatreniami súdu, na ktorom sa začalo konanie. Ak to okolnosti konkrétneho prípadu odôvodňujú, návrh sa môže podať aj na súde, ktorý je miestne príslušný na vykonanie exekúcie. Súd, ktorý by mal právomoc rozhodovať o návrhu na exekúciu na základe exekučného titulu vydaného v správnom konaní, má takisto právomoc rozhodovať o návrhoch na nariadenie dočasných opatrení po ukončení takéhoto konania. Dočasné opatrenia nariadi súd na základe návrhu predloženého pred začatím alebo v priebehu súdneho alebo správneho konania a po ukončení tohto konania až do vykonania exekúcie. Rozhodnutia o nariadení dočasných opatrení majú právnu silu exekučného príkazu. Druhy dočasných opatrení závisia od toho, či dočasné opatrenie zabezpečuje peňažnú alebo nepeňažnú pohľadávku. V prípade potreby môže súd v závislosti od okolností prípadu nariadiť niekoľko dočasných opatrení.

Zaťaženie, práva alebo základy na hnutelnom majetku, akciách, podieloch alebo podielových úastiach sa zapisujú na základe rozhodnutia súdu, respektíve notárskej zápisnice alebo overenej súkromnej listiny do registra pohľadávok veriteľov, ktoré sú predmetom súdneho a notárskeho zabezpečenia (Register záložných práv) (*Upisnik založnih prava*), ktorý vedie Finančná agentúra a ktorý je jednotnou databázou zapísaných bremien, práv alebo zákazov, zatiaľ čo zápis záložných práv alebo zmeny vlastníckych práv k nehnuteľnosti sa zaznamenáva zápsmi do katastra nehnuteľností.

2.2 Hlavné podmienky

Pri nariadení zabezpečenia núteným zriadením záložného práva na nehnuteľnosť súd rozhoduje o návrhu na zabezpečenie peňažných pohľadávok na základe exekučného titulu, ktorým bola peňažná pohľadávka nariadená. Na nariadenie zabezpečenia neexistujú žiadne osobitné požiadavky. Súd nariadi zabezpečenie na základe návrhu a na nehnuteľnosť zapísanú v katastri nehnuteľností zapíše záložné právo v prospech zabezpečeného veriteľa a takisto uvedie, že pohľadávka je vykonateľná. Ak zabezpečený dlžník nie je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností, zabezpečený veriteľ musí spolu s návrhom predložiť dokument, na základe ktorého sa zapíše vlastnícke právo zabezpečeného dlžníka.

Na účely zabezpečenia peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa získaním záložného práva na konkrétne predmety zabezpečenia môžu zabezpečený veriteľ a zabezpečený dlžník na základe konsenzu požiadať súd, aby nariadil a vykonal registráciu záložného práva na nehnuteľnosť, hnutelný majetok, peňažnú pohľadávku a iné veci a práva zabezpečeného dlžníka v prospech zabezpečeného veriteľa, alebo môžu dosiahnuť takúto dohodu vo forme notárskej zápisnice alebo súkromného dokumentu, ktorý obsahuje vyhlásenia dlžníka o tom, že na niektoej z jeho vecí sa môže zriadiť záložné právo. Podpísaný súdny záznam, respektíve notárska zápisnica alebo overený súkromný dokument má takisto právnu silu súdneho zmiernu voči osobe, ktorá súhlasila so zriadením záložného práva na jej majetok alebo právo a na základe týchto dokumentov sa môže priamo navrhnúť exekúcia proti tejto osobe na vec, ku ktorej bolo získané záložné právo na účely zabezpečenia pohľadávky, a to s cieľom vymôcť zabezpečenú pohľadávku.

Strany môžu spoločne požiadať súd, aby stanovil pojednávanie a uviedol v zápisnici z tohto pojednávania ich dohodu o prevode vlastníctva niektorých vecí z majetku zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa s cieľom zabezpečenia konkrétnej peňažnej pohľadávky alebo prevodu niektorého z práv zabezpečeného dlžníka na zabezpečeného veriteľa na tento účel. Predmetom zabezpečenia môžu byť aj budúce pohľadavky. Takáto dohoda sa môže uzavrieť vo forme notárskej zápisnice alebo ako overený súkromný dokument. Dohoda by mala obsahovať ustanovenie o tom, kedy bude zabezpečená pohľadávka splatná a ako sa určí jej splatnosť. Zabezpečeným dlžníkom môže byť aj osoba, voči ktorej zabezpečený veriteľ nemá pohľadávku, ktorá sa má zabezpečiť, respektíve tretia strana, ktorá súhlasí so zabezpečením tohto druh pohľadávky. Dohoda sa môže vzťahovať aj na zabezpečenie nepeňažných pohľadávok, avšak v tomto prípade sa v dohode musí uviesť peňažná hodnota pohľadávky. Pohľadávka by mala byť určená alebo určiteľná. V dohode sa môže uviesť aj vyhlásenie zabezpečeného dlžníka, že súhlasí s tým, aby zabezpečený veriteľ mohol v súlade so zápisnicou priamo požiadať o exekúciu proti nemu s cieľom odovzdať predmet zabezpečenia po splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Zápisnica, ktorá obsahuje takéto vyhlásenie, je exekučným titulom. Ak sa vlastníctvo nehnuteľnosti zapísanej v katastri nehnuteľností prevedie na základe dohody, táto dohoda by mala obsahovať súhlas zabezpečeného dlžníka, že prevod v katastri nehnuteľností sa môže vykonať priamo na základe dohody a že zápisom v katastri nehnuteľností sa prevedie vlastníctvo nehnuteľnosti na zabezpečeného veriteľa s poznámkou, že prevod sa vykonal na účely zabezpečenia konkrétnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa. Pokiaľ nie je stanovené inak, zabezpečený dlžník je oprávnený naďalej používať vec, ktorej vlastníctvo sa previedlo na zabezpečeného veriteľa, respektíve vykonávať právo prevedené na zabezpečeného veriteľa, zatiaľ čo zabezpečený veriteľ je oprávnený predať majetok alebo právo prevedené na neho po splatnosti svojej pohľadávky alebo zaťažiť nehnuteľnosť hypotékou.

Zabezpečenie predbežnými opatreniami sa môže nariadiť na zabezpečenie peňažných pohľadávok na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, ktoré ešte nenadobudlo právne účinky, na základe zmiernu urobeného pred súdom alebo správnym orgánom, ak pohľadávka v ňom určená ešte nebola splatná alebo na základe notárskeho rozhodnutia alebo notárskej zápisnice, ak pohľadávka v nej určená ešte nebola splatná. Súd na základe týchto dokumentov nariadi predbežné opatrenie, ak zabezpečený veriteľ preukáže ako pravdepodobné riziko, že bez zabezpečenia pohľadávky by sa znemožnila alebo výrazne sťažila realizácia pohľadávky. Riziko sa považuje za pravdepodobné, ak nariadenie predbežného opatrenia bolo navrhnuté na základe platobného príkazu alebo exekučného príkazu založeného na overenom dokumente vydanom na základe verejnej listiny alebo dokumentu osvedčeného notárom, zmenky alebo šeku, proti ktorému bola včas vznesená námietka; rozsudku vydanému v trestnom konaní vo veci pohľadávky na majetkové práva, pri ktorom je možné obnoviť konanie; rozhodnutiu, ktoré sa má vykonať v zahraničí; rozsudku na základe uznania, proti ktorému bolo podané odvolanie; zmiernu, ktorý je napadnutý spôsobom stanoveným zákonom; notárskemu rozhodnutiu alebo dokumentu, ak pohľadávka, ktorá je v ňom určená ešte nie je splatná, je napadnutá spôsobom stanoveným zákonom. Súd zamietne návrh na zabezpečenie predbežným opatrením, respektíve zruší konkrétne predbežné opatrenie a pozastaví konanie, ak zabezpečený dlžník preukáže, že je pravdepodobné, že riziko neexistuje alebo že skončilo.

Zabezpečenie dočasnými opatreniami sa môže navrhnúť pred začatím alebo v priebehu súdneho alebo správneho konania a po ukončení týchto konaní až do vykonania exekúcie. V návrhu na nariadenie dočasného opatrenia musí zabezpečený veriteľ predložiť žiadosť, v ktorej presne uvedie pohľadávku, ktorú chce zabezpečiť, určí druh opatrenia, ktorého sa domáha, dĺžku jeho trvania a ak je to potrebné, spôsob zabezpečenia, ktorým sa vykoná nútené dočasné opatrenie, ako aj predmet zabezpečenia. V návrhu sa musia uviesť skutočnosti, na ktorých je založená žiadosť o nariadenie dočasného opatrenia a predložiť dôkazy potvrdzujúce tieto vyhlásenia. Zabezpečený veriteľ je povinný priložiť tieto dôkazy k návrhu, ak je to možné. Dočasné opatrenie sa môže nariadiť na zabezpečenie pohľadávok, ktoré ešte nie sú splatné a podmienených pohľadávok a nie je prípustné, ak boli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré by umožňovalo dosiahnuť rovnaký účinok zabezpečenia. Dočasné opatrenie na zabezpečenie peňažnej pohľadávky sa môže nariadiť, ak zabezpečený veriteľ preukáže, že pravdepodobne existuje pohľadávka a riziko, že bez tohto opatrenia by zabezpečený dlžník mohol brániť alebo výrazne sťažiť vymáhanie pohľadávky scudzením svojho majetku, jeho skrývaním alebo nakladaním s majetkom iným spôsobom. Zabezpečený veriteľ nemusí preukázať riziko, ak preukáže, že navrhované opatrenie by spôsobilo zabezpečenému dlžníkovi iba zanedbateľnú škodu a predpokladá sa, že riziko bolo preukázané, ak sa pohľadávka má vykonať v zahraničí. Na účely zabezpečenia nepeňažnej pohľadávky sa môže nariadiť dočasné opatrenie, ak zabezpečený veriteľ preukáže pravdepodobnosť existencie jeho pohľadávky a ak preukáže pravdepodobné riziko, že zabezpečený dlžník by bez tohto opatrenia výrazne sťažil vymáhanie pohľadávky, najmä zmenou súčasného stavu alebo ak preukáže, že opatrenie je pravdepodobne potrebné na

zabránenie násilliu alebo vzniku nenapraviteľnej škody. Okrem toho zabezpečený veriteľ nemusí preukázať existenciu rizika, ak preukáže, že je pravdepodobné, že zabezpečený dlžník by v dôsledku navrhovaného opatrenia utrpel iba zanedbateľnú škodu a predpokladá sa, že riziko bolo preukázané, ak sa má pohľadávku uplatňovať v zahraničí. Súd môže nariadiť dočasné opatrenie na návrh zabezpečeného veriteľa aj vtedy, ak nepreukázal pravdepodobnú existenciu pohľadávky a rizika, ak predtým v lehote stanovenej súdom poskytol záruku za škodu, ktorá by mohla vzniknúť zabezpečenému dlžníkovi nariadením a vykonaním dočasného opatrenia. Ak zabezpečený veriteľ neposkytne zábezpeku v stanovenej lehote, súd zamietne návrh na zabezpečenie. Vzhľadom na okolnosti prípadu môže súd v prípade potreby nariadiť niekoľko dočasných opatrení: ak v danom prípade je možné nariadiť niekoľko dočasných opatrení, súd nariadi to, ktoré je najvhodnejšie na dosiahnutie účelu zabezpečenia (a ak sú všetky opatrenia rovnako vhodné, súd nariadi to, ktoré je pre zabezpečeného dlžníka najmenej obmedzujúce).

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Predmetom zabezpečovacích opatrení a dočasných opatrení môže byť akákoľvek vec alebo akékoľvek právo vo vlastníctve zabezpečeného dlžníka, napr. nehnuteľnosť, hnutelný majetok, peňažné pohľadávky, dôchodky, dávky v invalidite, hotovostné vklady na bankových účtoch alebo sporiaciach účtoch a iné majetkové práva, pokiaľ to nie sú veci, ktoré sú podľa zákona vylúčené z exekúcie alebo neexistuje žiadne právne obmedzenie na právo vymáhať tieto veci (napr. veci, ktoré nie sú v obehu, poľnohospodárske pozemky a poľnohospodárske budovy poľnohospodárov v rozsahu potrebnom na živobytie a živobytie najbližších rodinných príslušníkov a iných osôb, voči ktorým majú zákonnú vyživovaciu povinnosť atď.)

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Zabezpečenie nehnuteľného majetku zriadením záložného práva (dobrovoľného alebo núteného, súdneho alebo notárskeho) sa zriaďuje zápisom záložného práva do katastra nehnuteľností, v ktorom je nehnuteľnosť zapísaná.

Prostredníctvom súdneho a notárskeho zabezpečenia, ktoré zahŕňa prevod vlastníctva vecí a prevod práv sa zabezpečený veriteľ stáva vlastníkom veci alebo práva zápisom do zákonom požadovaných verejných kníh alebo registrov. Zabezpečený veriteľ a zabezpečený dlžník môžu na účely poskytnutia zabezpečenia získaním záložného práva na určité predmety zabezpečenia peňažnej pohľadávky zabezpečeného veriteľa na základe konsenzu požiadať súd, aby nariadil a vykonal v prospech zabezpečeného veriteľa:

1. registráciu záložného práva na nehnuteľnosť zabezpečeného dlžníka;
2. uloženie dohody medzi stranami o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá nie je zapísaná do katastra nehnuteľností;
3. zapísanie záložného práva k hnutelným veciam zabezpečeného dlžníka;
4. zapísanie záložného práva na peňažnú pohľadávku zabezpečeného dlžníka;
5. zapísanie záložného práva na časť príjmu zabezpečeného dlžníka na základe pracovnej zmluvy alebo služby;
6. zapísanie záložného práva na časť dôchodku, dávky v invalidite alebo náhrady za stratu príjmu;
7. zapísanie záložného práva na pohľadávku zabezpečeného dlžníka voči bankovému účtu alebo vkladnej knižke;
8. zapísanie záložného práva na pohľadávku na odovzdanie alebo dodanie hnutelných vecí alebo na odovzdanie nehnuteľnosti;
9. zapísanie záložného práva na iný majetok alebo majetkové práva;
10. zapísanie záložného práva na podielové listy a iné cenné papiere a ich dodanie do úschovy;
11. zapísanie záložného práva na akcie, pre ktoré neboli emitované podielové listy a na podiely a podielové účasti v spoločnostiach;
12. zapísanie záložného práva na cenné papiere uložené u depozitára (*Depozitno društvo*).

Zabezpečenie predbežnou exekúciou: Na účely zabezpečenia nepeňažného výkonu, ktorý nemožno zabezpečiť podmieneným zápisom vo verejnej knihe, môže súd na základe rozsudku vydaného v občianskoprávnom konaní nariadiť predbežnú exekúciu.

Zabezpečenie predbežnými opatreniami: súd môže nariadiť tieto predbežné opatrenia:

1. registráciu záložného práva na nehnuteľnosť zabezpečeného dlžníka alebo na právo zapísané na nehnuteľnosť;
2. uloženie dohody strán o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá nie je zapísaná v katastri nehnuteľností, na katastrálnom súde;
3. zapísanie záložného práva k hnutelným veciam zabezpečeného dlžníka;
4. zapísanie záložného práva na peňažnú pohľadávku zabezpečeného dlžníka;
5. zapísanie záložného práva na časť príjmu zabezpečeného dlžníka na základe pracovnej zmluvy alebo služby;
6. zapísanie záložného práva na časť dôchodku, dávky v invalidite alebo náhrady za stratu príjmu;
7. zapísanie záložného práva na pohľadávku zabezpečeného dlžníka voči bankovému účtu alebo vkladnej knižke;
8. zapísanie záložného práva na pohľadávku na odovzdanie alebo dodanie hnutelných vecí alebo odovzdanie nehnuteľnosti;
9. zapísanie záložného práva na iný majetok alebo majetkové práva;
10. zapísanie záložného práva na podielové listy a iné cenné papiere a ich dodanie do úschovy;
11. zapísanie záložného práva na akcie, pre ktoré neboli emitované podielové listy a na podiely a podielové účasti v spoločnostiach;
12. zapísanie záložného práva na cenné papiere uložené u depozitára (*Depozitno društvo*).
13. zákaz banke zaplatiť sumu, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie, z účtu zabezpečeného dlžníka alebo tretej strany.

Zabezpečený veriteľ môže získať záložné právo na predmet zabezpečenia na základe predbežného opatrenia. Ak bol zákaz platby nariadený na sumu peňažných prostriedkov zabezpečeného dlžníka v banke, táto suma nemôže byť prevedená z účtu počas trvania zákazu s výnimkou zaplatenia zabezpečenej pohľadávky.

Dočasné opatrenia

– na účely zabezpečenia peňažnej pohľadávky sa môže nariadiť akékoľvek opatrenie, ktoré umožňuje dosiahnuť tento účel, a to konkrétne:

1. zákaz zabezpečenému dlžníkovi scudziť alebo zaťažiť hnutelný majetok, zabaviť tieto predmety a zveriť ich zabezpečenému veriteľovi alebo tretej strane do úschovy;
2. zaistenie a uloženie hotovosti, cenných papierov a pod. na súde alebo u notára;
3. zákaz zabezpečenému dlžníkovi scudziť alebo zaťažiť nehnuteľnosť alebo vecné práva, ktoré sú zapísané na nehnuteľnosti v jeho prospech, s poznámkou o tomto zákaze v katastri nehnuteľností;
4. zákaz dlžníkovi zabezpečeného dlžníka dobrovoľne splniť svoj záväzok voči zabezpečenému dlžníkovi a zákaz zabezpečenému dlžníkovi prevziať plnenie tohto záväzku, t. j. vylúčenie jeho pohľadávok;
5. nariadenie banke odmietnuť vykonať platbu z účtu zabezpečeného dlžníka zabezpečenému dlžníkovi alebo tretej strany na žiadosť zabezpečeného dlžníka v sume, na ktorú bolo nariadené dočasné opatrenie.

– Na účely zabezpečenia nepeňažnej pohľadávky sa môže nariadiť akékoľvek opatrenie, ktorým sa dosiahne účel takéhoto zabezpečenia, konkrétne:

1. zákaz scudziť a zaťažiť hnutelné veci, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, ich zaistenie a zverenie do úschovy zabezpečeného veriteľa alebo tretej strany;

2. zákaz scudziť a zaťažovať akcie, podiely alebo podielové účasti, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, s poznámkou o zákaze v registri akcií a v prípade potreby aj v zápisnici zo súdneho konania; zákaz užívať alebo vykonávať práva na základe takýchto akcií alebo podielových účastí; zveriť akcie, podiely alebo podielové účasti do správy tretej strany; zriadiť dočasnú správnu radu v spoločnosti;
3. zákaz scudziť a zaťažovať iné práva voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka a zveriť správu týchto práv tretej strane;
4. zákaz scudziť a zaťažovať nehnuteľnosť, voči ktorej sa uplatňuje pohľadávka alebo vecné práva zapísané na nehnuteľnosti, voči ktorým sa uplatňuje pohľadávka, s poznámkou o zákaze v katastri nehnuteľností; zaistiť nehnuteľnosť a zveriť ju zabezpečenému veriteľovi alebo tretej strane do úschovy;
5. zákaz dlžníkovi zabezpečeného dlžníka aby odovzdal predmet, previedol právo alebo splnil akúkoľvek inú nepeňažnú pohľadávku, voči ktorej sa uplatňuje pohľadávka na zabezpečeného dlžníka;
6. zákaz zabezpečenému dlžníkovi vykonať akékoľvek kroky, ktoré by mohli spôsobiť škodu zabezpečenému veriteľovi a zákaz vykonať akékoľvek zmeny predmetov, proti ktorým sa uplatňuje pohľadávka;
7. nariadenie zabezpečenému dlžníkovi, aby vykonal určité kroky potrebné na ochranu hnutelného majetku alebo nehnuteľností alebo zachoval súčasný stav vecí;
8. povolenie zabezpečenému veriteľovi, aby si ponechal veci zabezpečeného dlžníka, ktoré má v držbe a ktoré súvisia s pohľadávkou, až do vyriešenia sporu;
9. povolenie zabezpečenému veriteľovi, aby vykonal určité kroky alebo získal určité predmety sám alebo prostredníctvom zástupcu, najmä s cieľom obnovenia predchádzajúceho stavu vecí;
10. dočasné vrátenie zamestnanca do práce; zaplatenie náhrady počas pracovného sporu, ak je to potrebné pre jeho živobytie a živobytie osôb, voči ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Súdne a notárske zabezpečenie záložným právom alebo prevodom vlastníctva vecí a prevodom práv je spravidla platné až do právoplatného ukončenia konania.

Rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia musí obsahovať uvedenie hodnoty pohľadávky, ktorá sa má zabezpečiť, vrátane úrokov a výdavkov, opatrenie, ktorým bude pohľadávka zabezpečená a čas, na ktorý je opatrenie nariadené. Lehota, na ktorú sa nariadi predbežné opatrenie, nemôže trvať dlhšie ako 15 dní od splnenia podmienok na exekúciu. Ak táto lehota uplynie pred tým, než sa rozhodnutie, na základe ktorého bolo nariadené predbežné opatrenie, stane vykonateľným, súd predĺži túto lehotu, ak zabezpečený veriteľ predloží súdu návrh na predĺženie pred uplynutím lehoty, na ktorú bolo nariadené predbežné opatrenie, za predpokladu, že sa nezmenili okolnosti, za ktorých bolo toto opatrenie nariadené.

Rozhodnutie, ktorým sa nariadi dočasné opatrenie, takisto vymedzuje trvanie tohto opatrenia a ak je opatrenie nariadené pred podaním žaloby alebo pred iným začiatkom konania, takisto vymedzuje lehotu, v rámci ktorej musí zabezpečený veriteľ podať žalobu, t. j. návrh na začatie ďalšieho konania na odôvodnenie opatrenia. Súd na návrh zabezpečeného veriteľa predĺži trvanie dočasného opatrenia za predpokladu, že sa nezmenili okolnosti, za ktorých bolo opatrenie nariadené.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa možno podať odvolanie do ôsmich dní odo dňa doručenia prvostupňového rozhodnutia, pokiaľ sa v OZ nestanovuje inak. Odvolanie spravidla nemá odkladný účinok na vykonateľnosť rozhodnutia. O odvolaní rozhoduje odvolací súd.

Odvolanie proti rozhodnutiu o návrhu na vydanie dočasného opatrenia sa neodosiela protistrane na vyjadrenie a odvolací súd doručí svoje rozhodnutie o odvolaní do tridsiatich dní od jeho prijatia.

Neexistuje dostupný súdny prostriedok nápravy proti notárskej zápisnici alebo overenému súkromnému dokumentu, avšak dlžník môže podať svoje námietky proti notárskemu zabezpečeniu v osobitnom spore, v ktorom napadne dohoda. Tretie strany môžu podať svoje námietky voči notárskemu zabezpečeniu v konaní pred súdom v súlade s pravidlami, ktoré sa uplatňujú na námietky proti súdnemu zabezpečeniu.

V zabezpečovacom konaní je preskúmanie prípustné len vtedy, ak rozsudok vydaný na druhom stupni závisí od vyriešenia hmotnoprávnej alebo procesnej otázky, ktorá je dôležitá na zabezpečenie jednotného uplatňovania práva a rovnosti všetkých strán pri jeho uplatňovaní v súlade s pravidlami súdnych sporov. Obnova konania nie je povolená a obnovenie predchádzajúceho stavu je povolené len z dôvodu zmeškania lehoty na podanie odvolania alebo námietok.

Posledná aktualizácia: 06/02/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.